

Skipper, værs'go', høre om! Iving nu ind i en anden Gade! Det kan man rifttere ved en Bestemmelse af denne Art paa et Omraade, hvor det er umuligt at træffe faste Grænser; den historiske Religionsundervisning, som man vil tillade disse Seminarieelever at tage Del i, vil da let blive forvandlet til en fastløs og kraftløs Kamlen, fordi den unge Lærer, der staar og skal fremsætte historiske Sandheder, stadig maa rygte og bøve for Muligheden af at komme ind paa dogmatiske Omraader, hvis han vil give sine egne Tanker Lust, blive usikker og upersonlig og derved skade sine Elever uden at gavne sig selv. I Stedet for en Vovparagraf i den foreslaede Retning, tror jeg, vi skulle stole paa Livet og den personlige Alvor, som man forudsætter baade hos Lærerne paa Seminarierne, og de Elever, der søge deres Uddannelse der. Er den der ikke, hjælper en Lovbestemmelse næppe. Man har søgt at bekæmpe Tanken om Dvelseskoler, ved at fremstille, hvad det er for skrækkelige Ting, der vil foregaa der. Sa, enhver Ting kan naturligvis krænges om til et Brængbillede. Det er klart, at virker man saaledes i en saadan Skole, at man netop gaar de unaturlige Veje, gør man Skade, men jeg ser ingen Grund til paa Forhaand at fremsætte en saadan gennemgaaende Mistillid til de Menneskers sunde Mennekesforstand og pædagogiske Blik, som skulle have med den Sag at gøre. Hvis man overhovedet mener at kunne overlade dem Udviklingen af vore vordende Lærere, gaar jeg ud fra, at de ogsaa have et sundt og naturligt Blik for, hvorledes denne Side af Sagen skal tages, og derfor ikke ville komme til at forbyrde sig mod de elementære Sandheder ved al Børneundervisning. For deri er jeg ganske enig med den ærede foregaaende Taler, at først og fremmest skal der tænkes paa Børnene ved disse Skoler, og at Børnene selvfølgelig ikke skulle ofres af Hensyn til de Lærere, som der er Tale om at uddanne. Men det stiller sig nu ogsaa saaledes for mig, at jo mere man tager Hensyn til Børnene, desto mere tager man i Virkeligheden ogsaa Hensyn til Lærerne, og hvis Skolen blev en saadan Skole, hvor man ofrede Børnene, var det netop ikke nogen virkelig Dvelseskole for Seminariets Elever, saa lærte de der netop ikke det, som det var Opgaven at lære dem. Jeg antager, at naar man har forandret Ordet „Dvelseskole“ til „Børneskole“, har det ikke blot været af det Hensyn, som en tidligere æret Taler fremhævede, men ogsaa af et andet, nemlig det, at man har villet holde Fremgangsmaaden ved Uddannelsen af

de vordende Lærere mere aaben. Der ligger i Ordet „Dvelseskole“ et mere bestemt positivt Fingerpeg om, at disse Seminarieelever personlig skulle øve sig, medens Skoler af den Art, som her er Tale om, paa ingen Maade nødvendigvis altid skulle optræde som blot og bart Dvelseskoler, selv det at være nærværende, at være Tilhører kan i mange Retninger være en fuldgod Form for Uddannelsen. Det er altsaa for at stille denne Skole paa en saadan bredere Grundvold, antager jeg, at man har ændret Ordet „Dvelseskole“, der kunde misforstås, som om det først og fremmest gjaldt om at laste de vordende Lærere hovedfulds ind i den Opgave at undervise i Stedet for gennem det gode Eksempel, eller hvorledes man nu mente, det var det rette, langsomt at lede dem ind paa Løsningen af den Opgave, her forelaa. Se, af alle disse Grunde er det, jeg ikke ønsker, at der i Lovens skal være nogen Bestemmelse af den Art, som dette første Uendingsforslag antyder. Hvorledes Sagen vil stille sig paa sin videre Gang, hvorledes man i det andet Ting vil betragte Spørgsmaalet, have vi jo her ingen som helst Ret til at mene noget om, fordi Sagen jo endnu ikke har ligget for i Landstinget. Hvis det derfor var saaledes, at jeg mente, der var vundet noget væsentligt for Lovens ved, at vi gjorde denne Tilføjeelse, vilde jeg stemme for den, og saa maatte den komme tilbage til os fra Landstinget, hvis Landstinget ikke var enig med os deri. Men da det stiller sig saaledes for mig, at vi standse den fri Udvikling af Undervisningsvæsenet paa et væsentligt Omraade ved at gøre denne Tilføjeelse, og at vi bringe en vis Modsigelse ind i Lovens Affattelse, fordi den i øvrigt af Princip ikke giver saadanne Anvisninger, at altsaa i det hele taget Sagen ikke fremmes, men paa forstellig Maade hindres ved denne Tilføjeelse, stemmer jeg imod den og opfordrer andre til at gøre det samme.

Johannsen: Jeg vilde gerne gøre nogle Bemærkninger til det ærede Medlem fra Assens (Bernsten). Det ærede Medlem brugte det Udtryk, at det var modbydeligt, at Børnene i disse Skoler ikke modtage andet end dogmatisk Religionsundervisning, og han kaldte Religionsundervisningen for et Sluespil og jagde, at der i mange af Landets Skoler blev anvendt 2 Timer daglig til Lærebogsundervisning. Jeg kender ikke noget til alt det, det ærede Medlem har paastaet, og jeg ved, at paa Timetabellerne i de mange Skoler, jeg kender, staar der ikke mere end højst 1 Time daglig til Religionsundervisning, og denne ene Time bliver i